

Richtlijnen voor de aankoop en plaatsing van rookmelders in Vlaanderen

Nieuwe geactualiseerde versie **01/09/2017**

(met correcties en aanvullingen op versies van 26/10/2012 en 23/11/2012)

www.wonenvlaanderen.be/rookmelders

1. Welke verplichtingen zijn er?

De reglementaire voorschriften worden bepaald in het rookmeldersdecreet van 1 juni 2012¹ en in art.2 §2 van het Besluit van de Vlaamse regering van 12 juli 2013.

Voor huurwoningen: via een gefaseerde invoering² (ten laatste tegen 1 januari 2019):

- Voor zelfstandige woningen (= eengezinswoningen, appartementen en studio's): een optische rookmelder die voldoet aan de norm NBN EN 14604 moet worden geïnstalleerd op elke bouwlaag van de woning.
- Voor kamerwoningen³: een optische rookmelder die voldoet aan de norm NBN EN14604 moet worden geïnstalleerd in elke kamer of studentenkamer, en op elke bouwlaag.

Een zolder of een kelder, al dan niet bestemd voor gedeeld gebruik, waarin zich een technische installatie bevindt of die een directe toegang heeft en onmiddellijk te betreden is, wordt als bouwlaag beschouwd (Besluit van de Vlaamse regering van 12 juli 2013, art.2 §2).

Bijkomend geldt sinds 1 oktober 2014 voor zelfstandige woningen en kamers bestemd voor het huisvesten van studenten een verplichting tot het installeren van een rookmelder die voldoet aan de norm NBN EN14604.

Voor woningen die bewoond worden door de eigenaar:

Het nieuwe decreet, dat het decreet Vlaamse Wooncode zal wijzigen⁴ treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum en uiterlijk op 1 januari 2020. Daarmee zal het rookmeldersdecreet van 1 juni 2012 worden opgeheven en worden vervangen door een toevoeging aan art.5, §1 van de Vlaamse Wooncode, dat een algemene verplichting zal opleggen tot het plaatsen van één of meerdere rookmelders of een branddetectiesysteem dat gekeurd en gecertificeerd is door een daartoe erkend organisme, zowel voor huurwoningen als voor woningen die door de eigenaar zelf worden bewoond.

¹ De Vlaamse Regering heeft op 10 maart 2017 een decreet afgekondigd, tot wijziging van het decreet Vlaamse Wooncode, wat het verbeteren van de brandveiligheid door het algemeen invoeren van optische rookmelders voor woningen betreft. De inwerkingtreding moet echter nog worden vastgelegd en zal uiterlijk op 1 januari 2020 gebeuren. Van zodra dit wijzigingsdecreet in werking zal treden, wordt het bestaande rookmeldersdecreet van 1 juni 2012 opgeheven.

² Meer info over de gefaseerde invoering is terug te vinden op:

<https://www.wonenvlaanderen.be/woningkwaliteitsbewaking/rookmelders-zijn-verplicht-woningen-om-conform-te-zijn>

³ Kamerwoning : elk gebouw of deel ervan dat bestaat uit een of meer kamers en gemeenschappelijke ruimten.

⁴ Zie voetnoot 1

2. Welk type rookmelder moet u plaatsen?

- Installeer alleen kwalitatieve optische rookmelders (ook 'foto-elektrisch is een mogelijke benaming).
- De rookmelder moet CE gemarkeerd zijn en voldoen aan de norm NBN EN 14604.
- Zowel een type met vervangbare batterij als een type voorzien van een niet-vervangbare batterij komt in aanmerking. Een type met niet-vervangbare batterij met een levensduur van 10 jaar wordt aangeraden.
- Kies een toestel dat beschikt over een testknop.

Al deze kenmerken vindt u terug op de verpakking.

(Op de website van ANPI, een officieel keuringsinstituut voor brandwerende middelen, is een lijst beschikbaar met gecertificeerde rookmelders voor woningen. Rechtstreekse link:

http://www.anpi.be/media/misc_media/Woningdetectoren%2020160414.pdf

Of via www.anpi.be > trefwoord "rookmelders" onder PREVENTIETIPS onderaan links op de startpagina > "Lijst van gecertificeerde rookmelders voor woningen (www.BOSEC.be)"

3. Waar plaatst u de rookmelders?

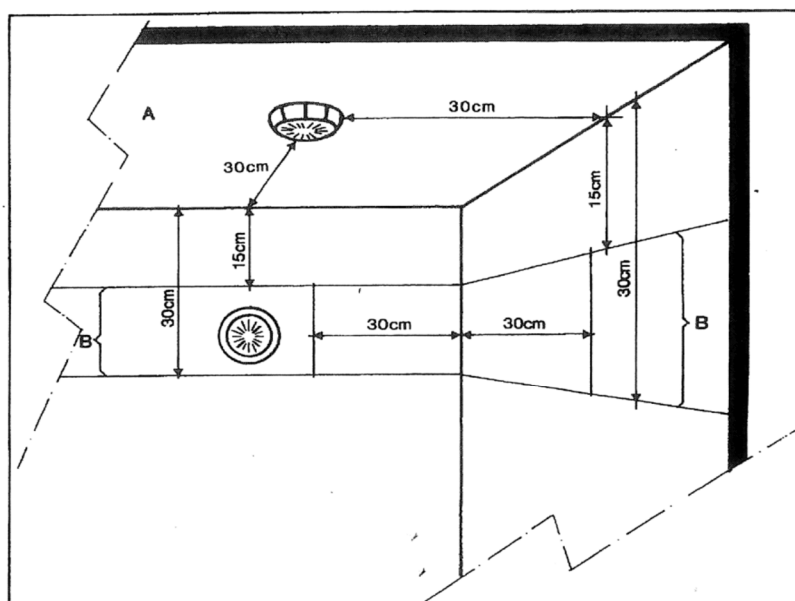
- Om conform de minimale vereisten te zijn moet er op elke bouwlaag minstens één optische rookmelder geïnstalleerd te worden.
- Het is evenwel ten zeerste aangeraden om rookmelders te plaatsen in elke ruimte die men moet doorkruisen om van de slaapkamer naar buiten te geraken (de kortste vluchtweg).
- In ruimtes van de woning waar rook, stoom of stof aanwezig is (vb. garage, keuken, verwarmingslokaal en badkamer) is het installeren van een rookmelder eerder af te raden. Als er in deze ruimten brandrisico bestaat, wordt de rookmelder best geïnstalleerd net buiten de ruimte (tenzij deze ruimten op de vluchtweg liggen).
Installeer een rookmelder niet nabij een open raam, een ventilatieopening, een mechanische ventilator of daar waar het veel warmer is dan in de rest van het lokaal, zoals boven een radiator of een ander verwarmingstoestel. Plaats de rookmelder in de hal ook niet direct voor de deur van de keuken of badkamer.
Zorg dat je er steeds bij kan voor onderhoud en testen van het toestel.

4. Hoe installeert u de rookmelders?

- Installeer het toestel volgens de voorschriften van de fabrikant.
- Bevestig een rookmelder steeds tegen het plafond (want rook stijgt). (Bepaalde types kunnen ook tegen de wand geplaatst worden. Dit moet duidelijk vermeld staan op de verpakking of bijgesloten handleiding.)
- Installeer de rookmelder idealiter in het midden van het plafond.
- Installeer de rookmelder niet dichterbij dan 30 centimeter verwijderd van de muur.

- Als de fabrikant het toelaat, kan de rookmelder ook voorzien worden op de wand. Hang de rookmelder in dergelijke situatie dan zo hoog mogelijk, maar minstens 15 cm verwijderd van het plafond en 30 cm van de hoek.
- Maak de onderkant van de rookmelder vast (kleven of vastschroeven).
- Bevestig de rookmelder aan het onderstel
of
Plaats indien nodig de batterij en bevestig de rookmelder aan het onderstel (ingeval van een type met vervangbare batterij).
- Zorg dat de rookmelder na installatie is ingeschakeld.
- Druk na de installatie op de testknop.
- Controleer na plaatsing of het alarmsignaal in alle vertrekken van de woning te horen is, ook met gesloten deuren.

Schematische voorstelling (overgenomen uit Bijlage I bij het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 15 april 2004 tot bepaling van bijkomende verplichtingen inzake brandvoorkoming in de te huur gestelde woningen):

→ Figuur 2: A = zone waar een detector aan het plafond kan worden bevestigd, zo dicht mogelijk bij het midden maar op minimum 30 cm van alle hoeken en randen van het plafond;
B = zone waar een rookdetector aan de wand mag worden bevestigd, op minimum 15 cm en maximum 30 cm van het plafond en op minimum 30 cm van een hoek.

5. Wat moet u na de installatie nog doen?

- Het is ten eerste aangeraden om de rookmelder één keer per maand te testen.
- Ingeval van installatie van een type met een niet-vervangbare batterij: vervang na de geldigheidsduur van de niet-vervangbare batterij (doorgaans 10 jaar) de rookmelder.
- Volg verder de voorschriften van de fabrikant.